

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Jitka Vlasáková
Téma práce:	Druhy procesů při zadávání veřejných zakázek – prolínání veřejného a soukromého práva
Rozsah práce:	Podle prohlášení autora má text vlastní práce 147 220 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	28. 6. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma postupů při zadávání veřejných zakázek je stále aktuálním tématem, a to jak z hlediska problémů aplikační praxe, tak teoretických základů právní úpravy. Střetávání veřejného a soukromého práva je velice zajímavým tématem, rozlišování těchto prvků právní regulace v průběhu zadávacího řízení i po jeho skončení je důležité pro řešení řady praktických otázek (např. neuzavření smlouvy o veřejné zakázce a odpovědnost za škodu, která tím vznikne, ukončení závazků ze smluv na veřejné zakázky apod.). Právní dualismus a jeho zkoumání v jednotlivých konkrétních oblastech právní úpravy je důležitou součástí správní doktríny.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování zvoleného tématu není nijak snadné, i přes poměrně bohatou literaturu a judikaturu k tomuto tématu, zejména, má-li text nejen popsat, ale skutečně analyzovat soukromoprávní a veřejnoprávní rozměr postupů při zadávání veřejných zakázek. Podle autorky má diplomová práce využívat kombinaci deskriptivní a analytické metodologie, ve skutečnosti však práce zůstala na popisné úrovni.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená diplomová práce je, kromě úvodu, rozčleněna do šesti kapitol. V první kapitole jsou uvedeny základní principy zadávání veřejných zakázek. Pod tímto názvem se skrývá též výčet pramenů právní úpravy. Druhá kapitola je nazvána „Druhy procesů zadávání veřejných zakázek“, jejich výčet a popis není ale vázán na český zákon o zadávání veřejných zakázek. Ve třetí kapitole autorka řeší prolínání veřejného a soukromého práva v právní úpravě zadávání veřejných zakázek, uvádí vztahy mezi zadavatelem a dodavatelem a řešení sporů ve věcech veřejných zakázek. Ve čtvrté kapitole se snaží uvést některé vybrané problémy při zadávání veřejných zakázek a obecně poukázat na jejich řešení. Pátá kapitola obsahuje doporučení pro efektivní zadávání veřejných zakázek a závěr podle autorky odpovídá na výzkumné otázky, reflektuje dosažení cílů práce a nastiňuje perspektivy pro další výzkum v předmětné oblasti.

4. Vyjádření k práci

Práce je převážně souborem obecných tezí, bezobsažných frází a jednotlivých citací z odborné literatury.

Autorka v úvodu uvádí, že v práci budou analyzovány relevantní právní normy, judikatura a odborná literatura. Přesto se zákonnou právní úpravou (zákonem č. 134/2016 Sb.) téměř nepracuje, přestože jak zásady zadávání veřejných zakázek, tak druhy zadávacích řízení jsou předmětem úpravy tohoto zákona (§ 3 a § 6). Judikatura není vůbec v práci zmiňována, tím spíše není analyzována, přestože existuje k tématu práce velké množství rozhodnutí správních soudů,

civilních soudů i Ústavního soudu. Práce shrnuje názory, náměty na zlepšení zadávání veřejných zakázek a náměty na další výzkum v této oblasti, které byly vysloveny v literatuře k tématu. Je vlastně přehledem názorů obsažených v zahraniční literatuře a evropské legislativě. Také poznámky k historii veřejných zakázek jsou jen povšechné, i když česká literatura je k dispozici (např. Minaříková, P. Historie veřejných zakázek na území Evropské unie se zaměřením na české země a jejich nejdůležitější mezníky. Právník 7/2022, a zde uvedná literatura). Diplomová práce neobsahuje vlastní názory autorky na jednotlivé problémy, např. autorka nehodnotí, jak se projevila (z hlediska doporučení a návrhů na zlepšení obsažených v diplomové práci) např. novela zákona o zadávání veřejných zakázek provedená zákonem č. 166/2023 Sb. s účinností od července 2023.

Autorka nepoužívá ani terminologii zákona o zadávání veřejných zakázek, např. „úprava smlouvy v reakci na měnící se okolnosti“ - změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku (§ 222 a další), využití elektronických platforem pro veřejné zakázky – elektronický nástroj [§ 28 odst. 1 písm. i) a další. V první kapitole nazvané „Základní principy zadávání veřejných zakázek“ se prolínají pojmy „principy, další aspekty, klíčové prvky, postupy“, aniž by autorka vysvětlila jejich obsah, resp. vztahy mezi nimi.

Některé otázky a teze se v práci opakují, zejména výklad o principech zadávání veřejných zakázek, některé historické skutečnosti a mnohé další části textu. Autorka např. mnohokrát v diplomové práci opakuje, že „Veřejné zadávání jako nástroj pro realizaci veřejných politik a efektivní využívání veřejných prostředků je silně ovlivněno jak veřejným, tak soukromým právem. Veřejné právo určuje rámec, který má zajistit, že procesy zadávání jsou transparentní, spravedlivé a otevřené soutěži. Zároveň soukromé právo upravuje smluvní vztahy mezi veřejnými zadavateli a soukromými dodavateli, což zahrnuje závazky, které jsou esenciální pro obě strany smlouvy.“

Také výčet pramenů úpravy veřejných zakázek je mnohokrát opakován. Věta „Zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek, v platném znění v České republice implementuje tyto směrnice do národního právního rámce. Tento zákon klade důraz na principy rovného zacházení, nediskriminace a transparentnosti. Definiuje postupy pro zadávání zakázek, práva a povinnosti zadavatelů a dodavatelů a zavádí mechanismy pro řešení sporů.“ se beze změny opakuje na str. 7, 14, 44, 55. Stejně tak návrhy a doporučení jsou mnohokrát opakovány. Opakování by mohlo zabránit, kdyby autorka např. svodně pojednala o jednotlivých procesech zadávání (str. 20 – 27) a „nekouskovala“ do subkapitol týkajících se detailního popisu, případů použití, výhod a nevýhod procesů zadávání.

Způsob zpracování případových studií je rovněž zcela obecný, mívá se s „case study“ přístupem, nejde o podrobné zkoumání případu, není uvedeno (a citováno), jak konkrétně (civilní nebo správní?) soud v dané věci rozhodl, jaké právní argumenty zazněly, i když autorka k tomu uvádí, že „Soudní rozhodnutí nastavilo precedens pro podobné případy“.

Obecnost, frázovitost, bezobsažnost vedou často k nesrozumitelnosti textu, nesrozumitelné jsou i některé názvy, např. „Výzvy v uplatňování principů“? (1.1.3., 1.5.7)

Str. 3 – „Tato specifika odlišují veřejné smlouvy od standardních soukromoprávních smluv a vyžadují pečlivou pozornost ke kompatibilitě smluvních ujednání s veřejnoprávními požadavky“ – má autorka na mysli, že jde o veřejnoprávní smlouvy?

Str. 15 – absolutně nerozumím tezi „Pokračujeme v rozboru právního rámce veřejných zakázek s důrazem na další důležité aspekty a vývoj v této oblasti, které podtrhují dynamiku a komplexnost regulace ve veřejném nákupu.“

Str. 28 – není srozumitelná teze, že „Tyto smlouvy jsou ovlivněny obecnými principy smluvního práva, což zahrnuje zásady jako povinnosti a práva stran, řešení sporů a sankce za nedodržení smluvních podmínek.“

Str. 29 – jak konkrétně si autorka představuje realizaci myšlenky, že „Ve výsledku prolínání veřejného a soukromého práva v kontextu veřejných zakázek představuje nejen právní výzvu, ale

také příležitost pro rozvoj a implementaci nových řešení, které mohou podporovat udržitelný rozvoj, inovace a sociální hodnotu.“?

Rozbor problémů, zjištění, jak právní teorie odpovídá praxi a závěry a implikace pro praxi tak zůstaly pouze v rovině obecných (a jak výše uvedeno, mnohokrát opakovaných) tezí. Autorka sice odkazuje na správní a soudní praxi, ale nijak nekonkretizuje, z čeho vychází. Totéž platí pro doporučení pro efektivní zadávání veřejných zakázek a možnosti dalšího výzkumu v této oblasti. Text *„Jedním z hlavních doporučení je zjednodušení legislativy a procesů veřejných zakázek. Právní předpisy by měly být srozumitelnější a méně administrativně náročné, aby byly přístupné všem účastníkům trhu, včetně malých a středních podniků. Snížení byrokratické zátěže může zvýšit konkurenci a přilákat širší škálu dodavatelů, což vede k lepším nabídkám a efektivnějšímu využívání veřejných prostředků“* vsutku není žádným doporučením, neobsahuje žádné konkrétní návrhy, ani právní argumenty.

Autorka ve své diplomové práci měla prokázat schopnost písemně formulovat výsledky samostatné odborné práce. Splnění tohoto cíle většinou postrádám. Autorka sice uvádí řadu literárních pramenů, práce s nimi je však velmi povrchní.

Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Podle autorky měla práce provést komplexní analýzu teoretických a praktických aspektů veřejných zakázek a věnovat zvláštní pozornost rozdílům mezi právní teorií a praxí. Tato „analýza“ však zůstala jen v rámci obecných, mnohokrát opakovaných tezí.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Podle protokolu o výsledku kontroly provedené systémem Theses.cz na plagiáty práce je nejvyšší dosažená míra podobnosti 7%.
Logická stavba práce	Formální členění práce má logickou strukturu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	V práci je uvedeno mnoho cizojazyčných zdrojů, práce s nimi je však povrchní. Citace ve zkrácené formě jsou uvedeny přímo v textu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Nedostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Dobrá.
Jazyková a stylistická úroveň	Používání frází a floskulí např. „komplexní dynamika, která formuje právní a operační rámec“, „nabízí hluboký vhled“, pleonasmů „smluvní dohody“.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Autorka by se mohla vyjádřit k tomu, kde v případě odpovědnosti za neuzavření smlouvy na veřejnou zakázku nebo v případě neplatnosti této smlouvy končí soukromoprávní volnost stran a nastupuje veřejnoprávní regulace. Je smlouva na veřejnou zakázku smlouvou uzavíranou adhezním způsobem podle § 1798 občanského zákoníku?
2. Jak chrání zákon o zadávání veřejných zakázek obchodní tajemství dodavatele?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci o přes množství výhrad a nedostatků ještě doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Dobře, pokud v rámci ústní obhajoby bude diplomantka reagovat na připomínky obsažené v posudku a řádně zodpoví položené otázky.

V Praze dne 8. 9. 2024

doc. JUDr. H. Prášková, CSc.
oponent diplomové práce